



ILVO Webinars Veehouderij

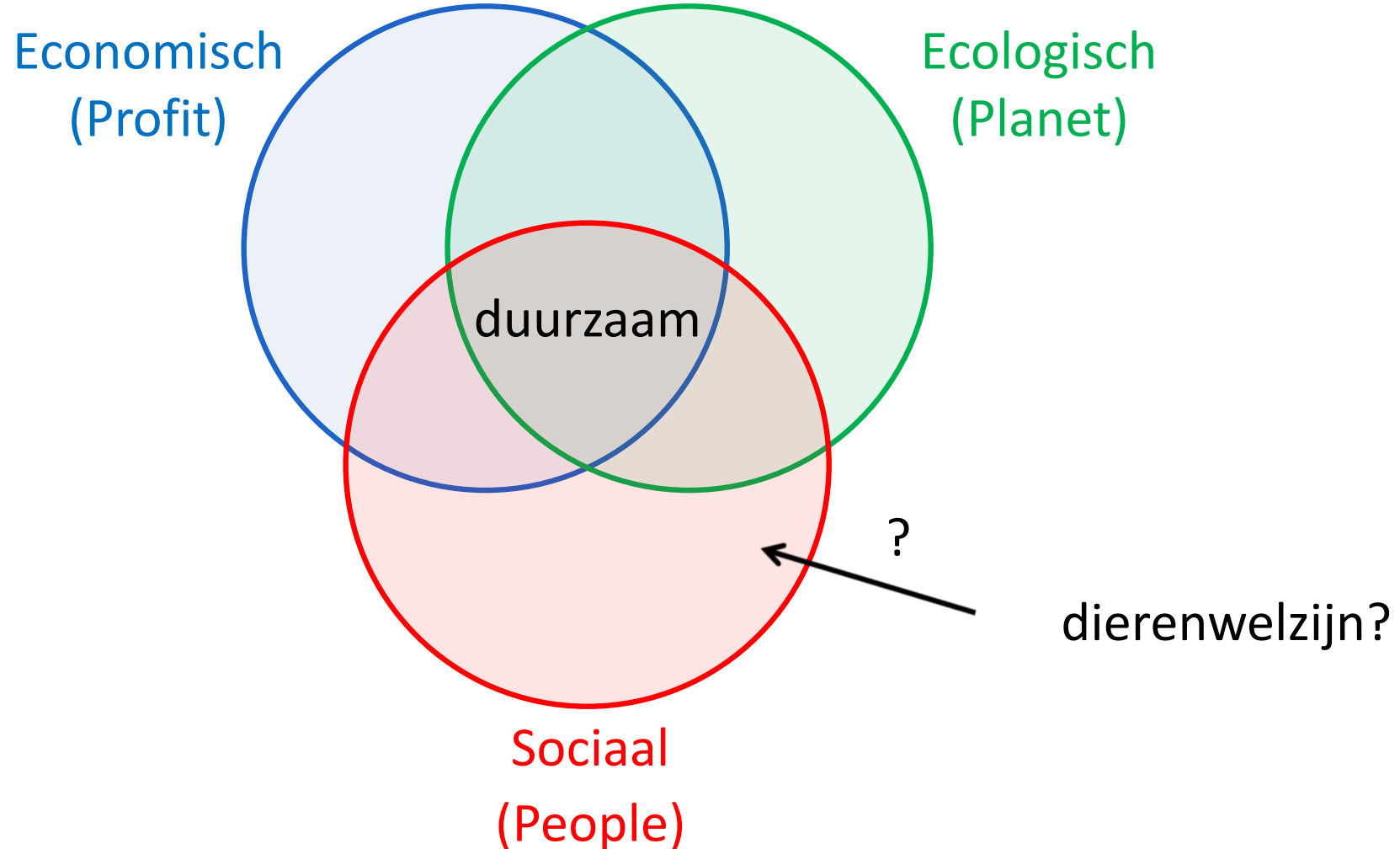
Dierenwelzijn monitoren en verbeteren in een
duurzame veehouderij

Frank Tuyttens

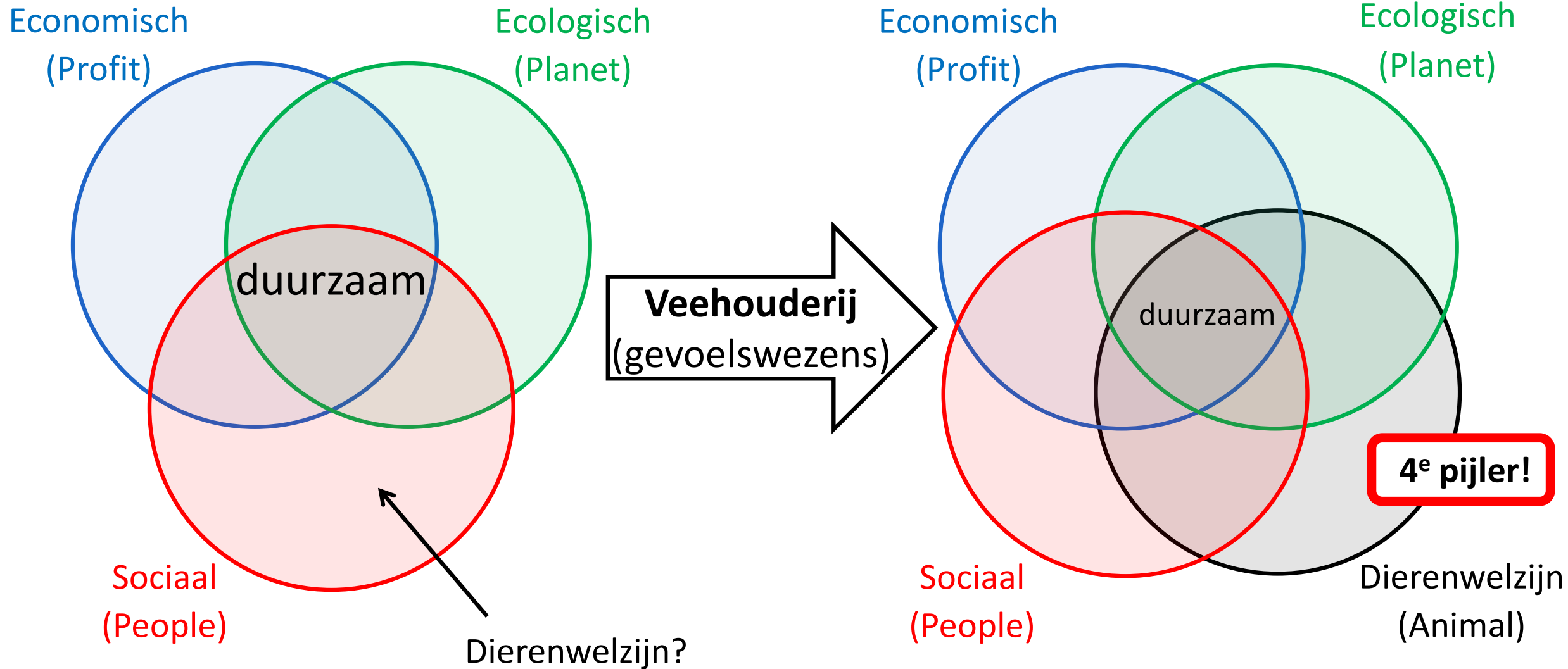
ILVO-Dier, Onderzoeksgroep Welzijn & Gedrag Landbouwdieren

Duurzame dierlijke productie

3 pijlers



Duurzame dierlijke productie = missie ILVO



Duurzame dierlijke productie = missie ILVO

Economisch & ecologisch



Dierenwelzijn

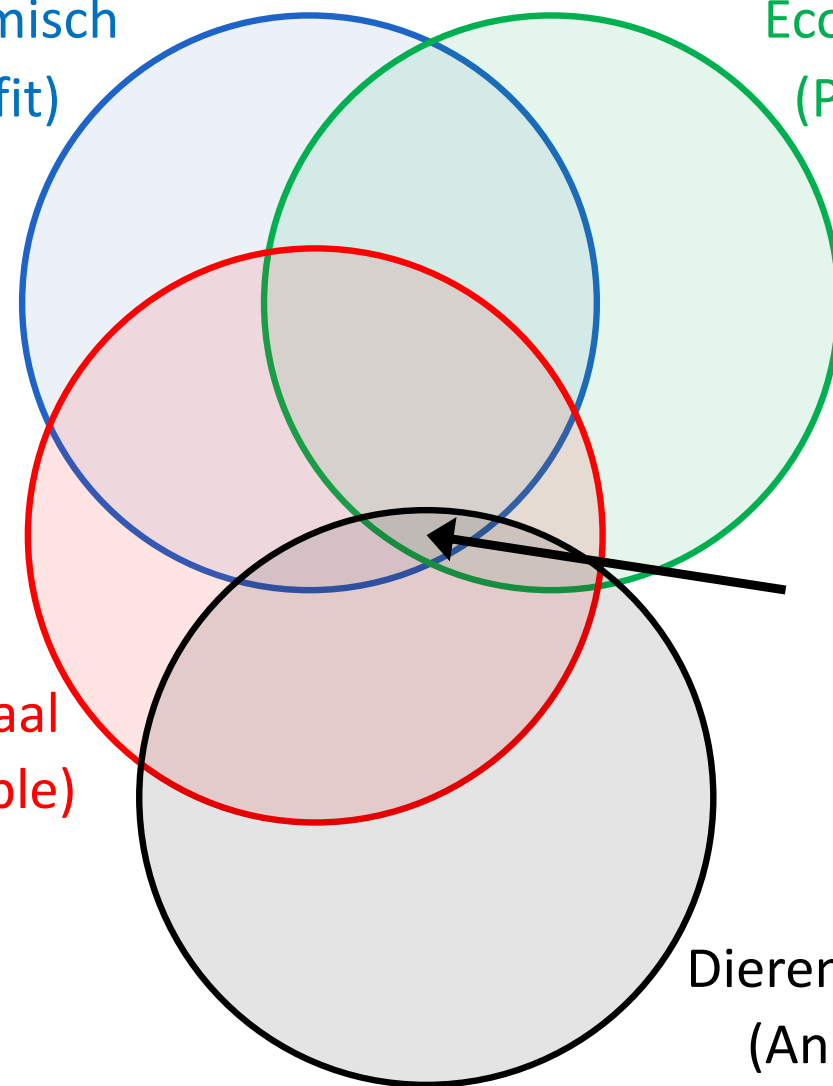
➔ Kleinere doorsnede?

Economisch
(Profit)

Ecologisch
(Planet)

Sociaal
(People)

Dierenwelzijn
(Animal)

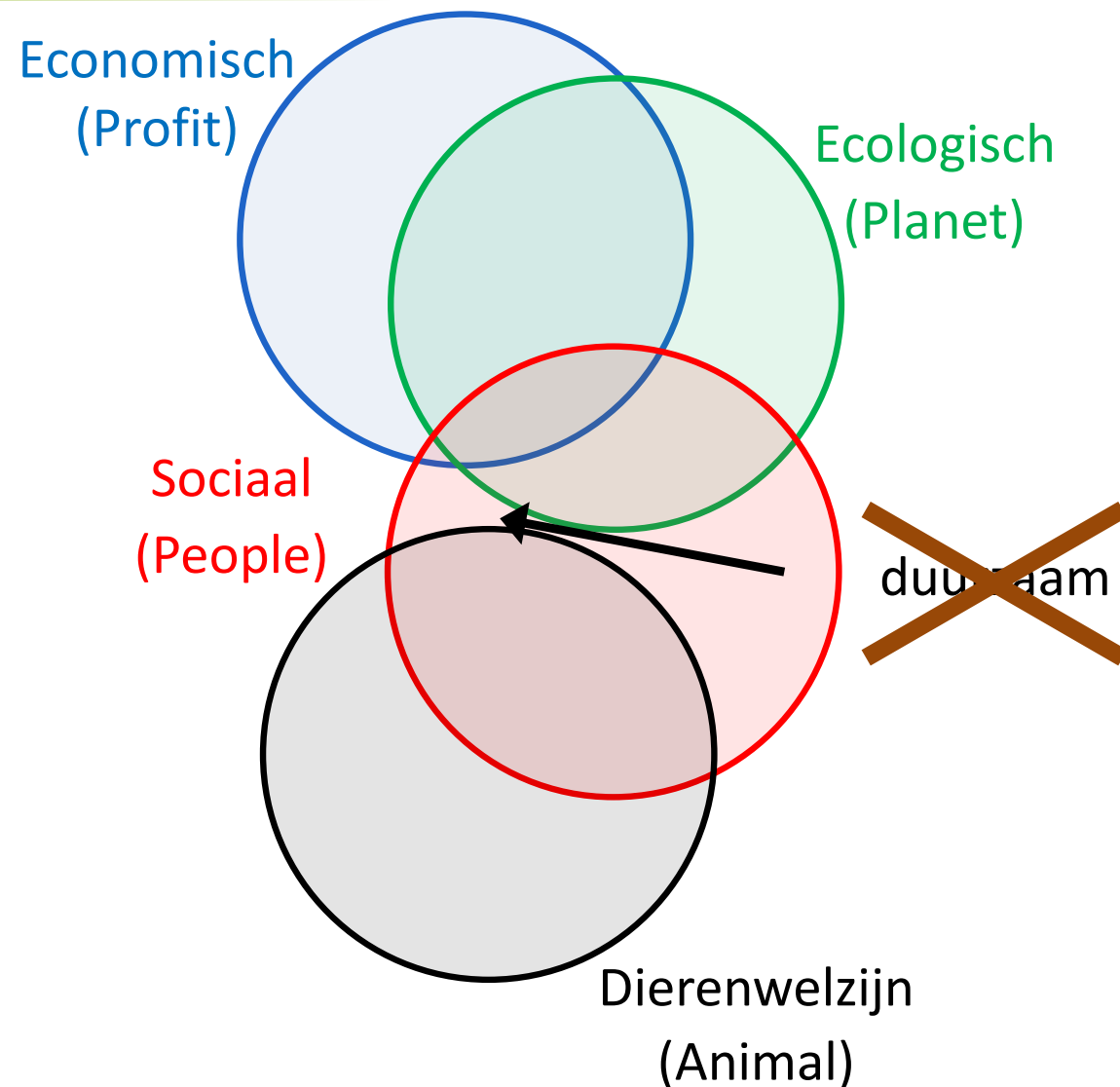


duurzaam

Duurzame dierlijke productie = missie ILVO

Is duurzame veehouderij
wel mogelijk?
("a convenient lie")

Hangt af van je kijk op
dierenwelzijn!
(Hoe hoog leg je de lat)



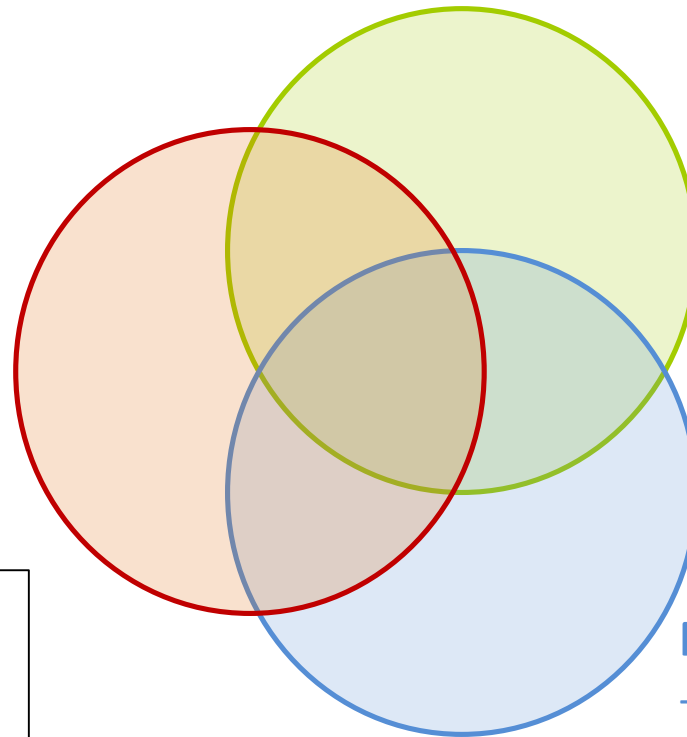
Wat is dierenwelzijn?

Gezondheid en biol. functioneren

- Fit en gezond?
- Normale groei en functionering?

Gezondheid & natuurlijke omgeving hebben sterke invloed op affectieve staat

→ Grotere overlap nodig



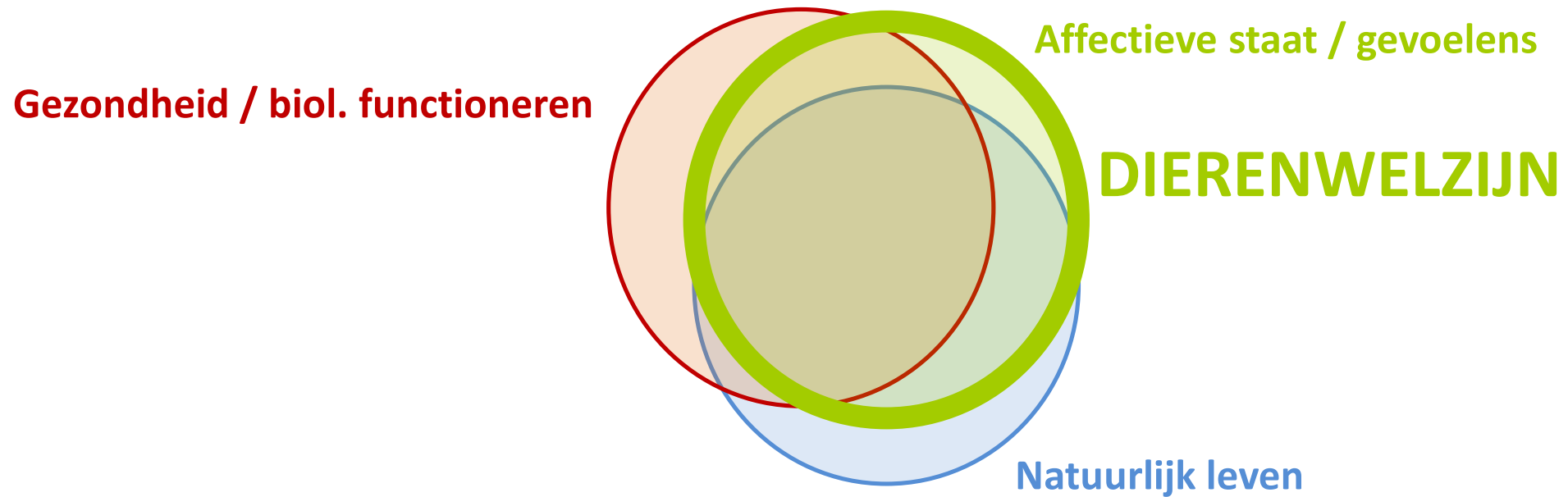
Affectieve staat / gevoelens

- Voelt het dier zich goed / gelukkig?
- Heeft het dier mentale voldoening of stress?

Natuurlijk leven

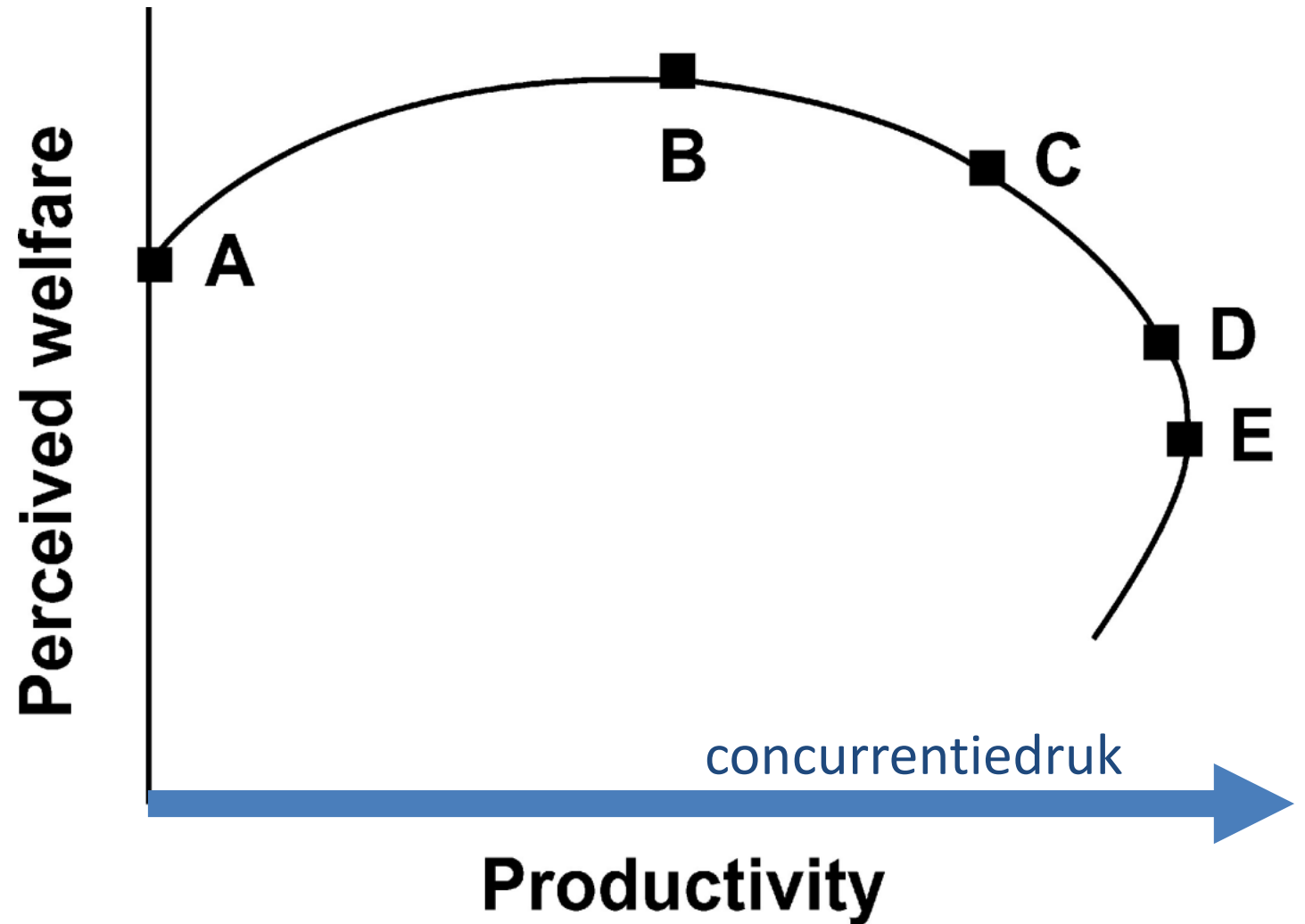
- Omgeving ~ evolutie en adaptatie?

Wat is dierenwelzijn... volgens mij?

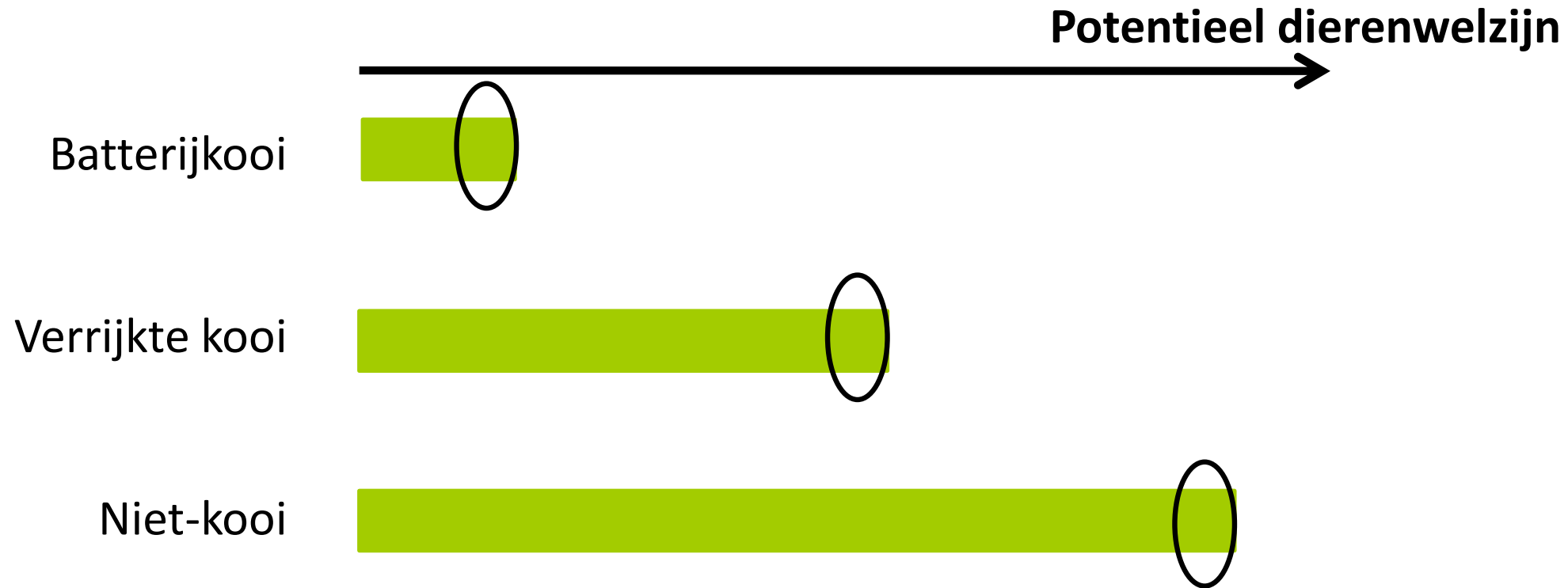


Hoe meet je dierenwelzijn NIET?

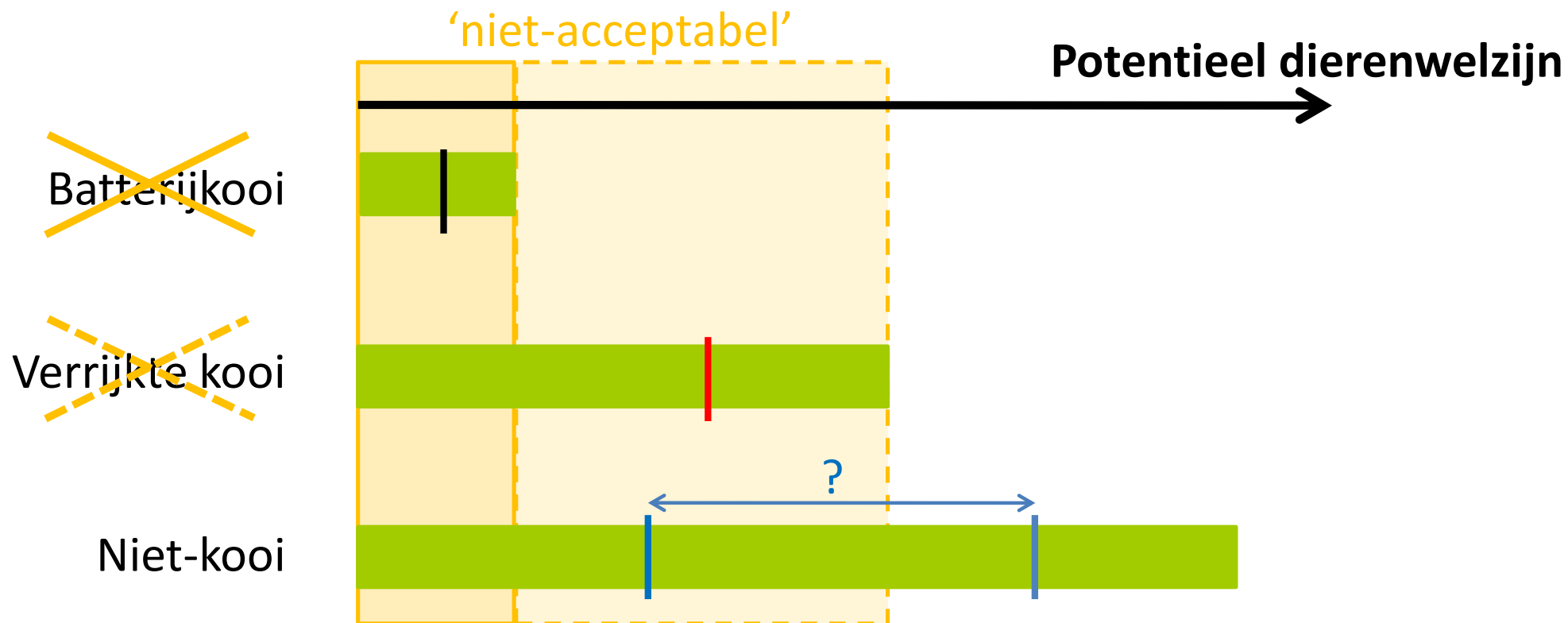
- Productiviteit
- Huisvesting
- Wettelijke normen



Vb. Huisvesting leghennen (~ groepshuisvesting zeugen/konijnen)

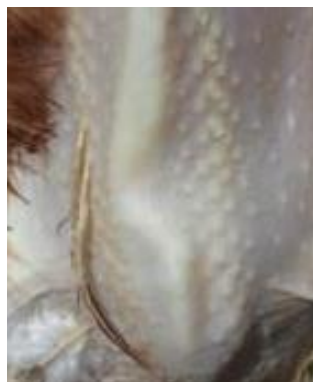


Vb. Huisvesting leghennen (~ groepshuisvesting zeugen/konijnen)



|| | Meest rendabel bij desbetreffende huisvesting

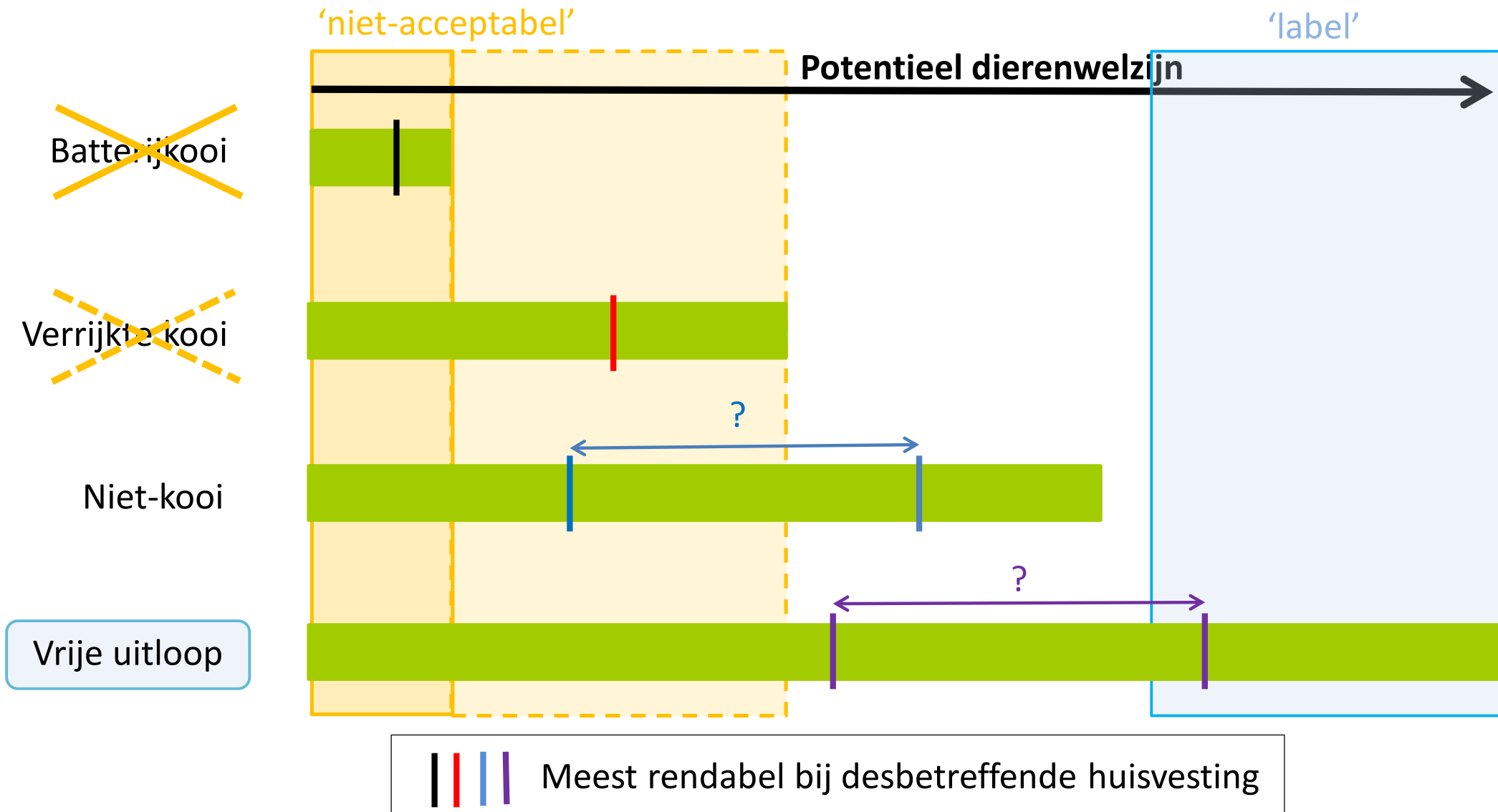
Studie 47 Vlaamse volièrebedrijven (LAYERHOUSE)



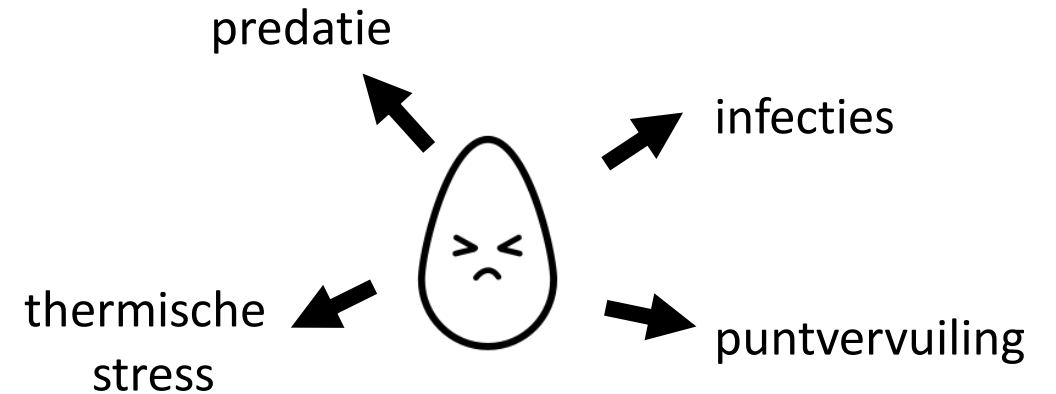
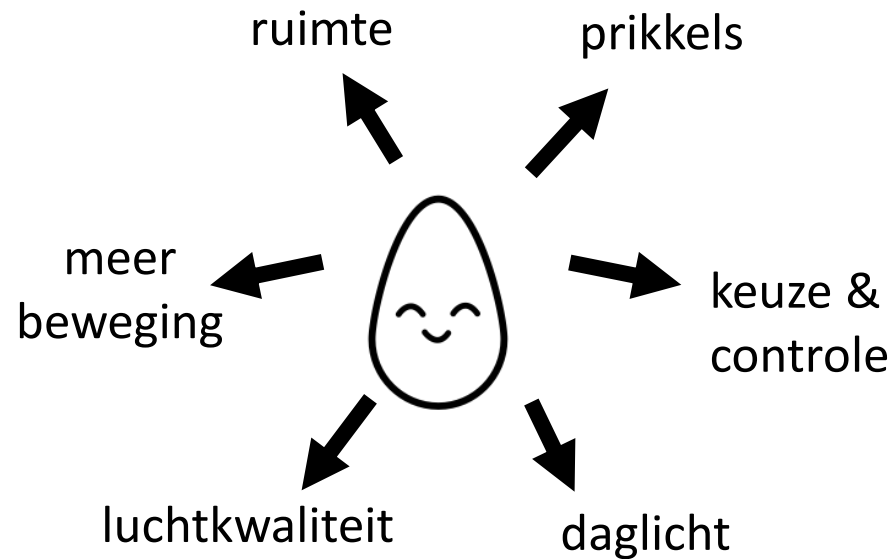
Indicator	Prevalentie (%)	Spreiding
Uitval (op 60w)	4,1	1 tot 13
Borstbeenbreuken	82,5	60 tot 100
Voetzoldermatitis	27,6	0 tot 70
Bumble foot	1,2	0 tot 16
Wonden rug	29,9	0 tot 80
Wonden cloaca	26,5	0 tot 94

Vakmanschap !

Vb. Huisvesting leghennen



Onderzoek uitloopgebruik (LegCombio, Freebirds, Chickenstress, PPILOW)

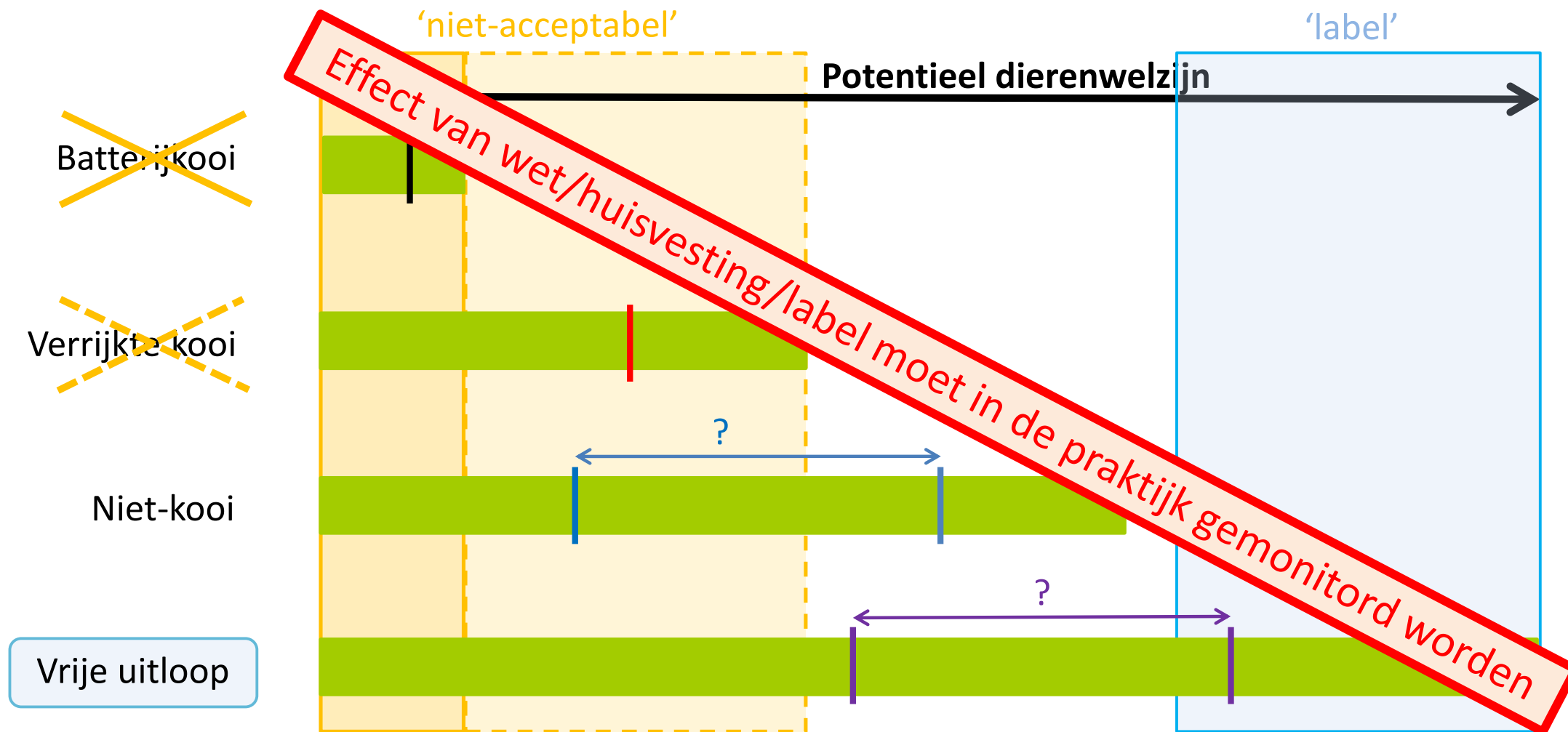


Gemiddeld slechts **5-13%** kippen buiten (op bepaald moment)

(Dawkins et al 2003; Fanatico et al 2016; Jones et al 2007; Rodriguez et al 2014)

Mismatch dier - omgeving

Vb. Huisvesting leghennen



HOE? DIERGEBONDEN METINGEN !!

Hoe verbeter je dierenwelzijn?

➤ Verbied wat onacceptabel is (huisvesting, management, selectie)

➤ Verbeter wat toegelaten is

- huisvesting (ligmatten zeugen, loopplankjes volières)
- omgang & bedrijfscultuur (Low Stress Stockmanship)
- dier aanpassen aan omgeving (selectie, vroege ervaring, bv. 'sociale' voedsters voor GH)

➤ Monitor & beloon/bestraf (benchmark, meerprijs, markttoegang)

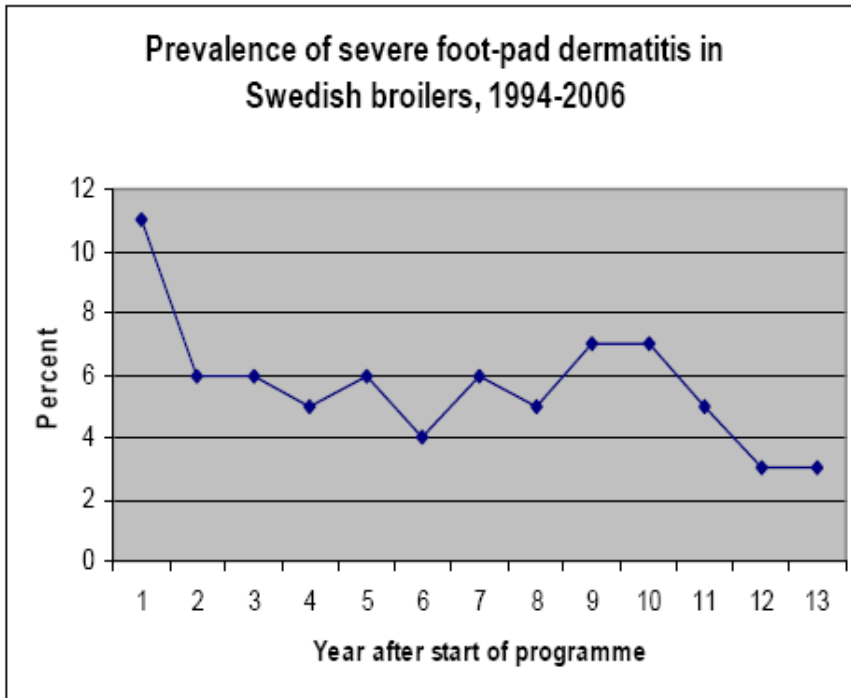


slachthuis



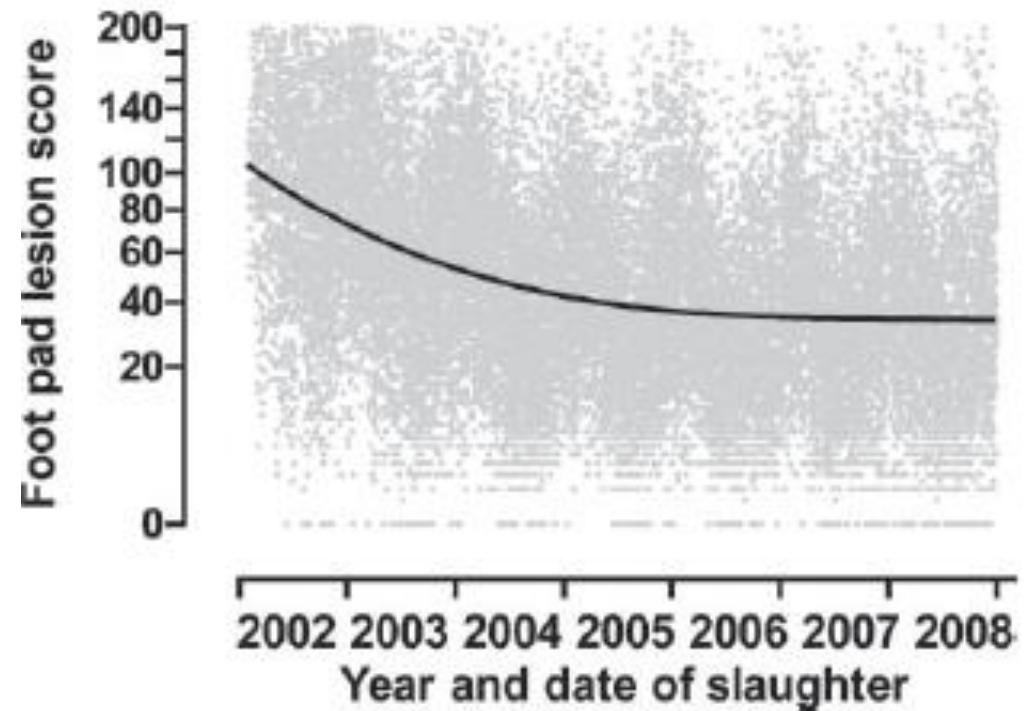
Voetzoldermatitis: effect monitoring & belonen/bestrafen

Zweden



© C. Berg

Denemarken

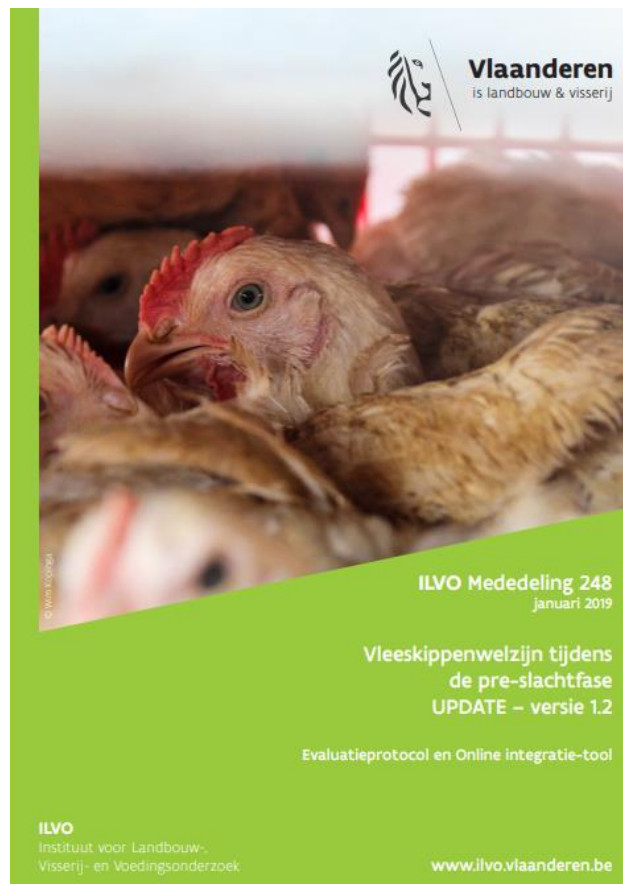


Kyvsgaard et al 2013 Poult. Sci. 92: 26-32

WELLTRANS

ILVO-webtool welzijn **pre-slachtfase** vleeskippen

[www.pluimveeloket.be/tool WELLTRANS](http://www.pluimveeloket.be/tool_WELLTRANS)



Diergebonden metingen aan slachthuis
Ca. 1u/koppel

WELLTRANS: Berekening integrale welzijnsscore

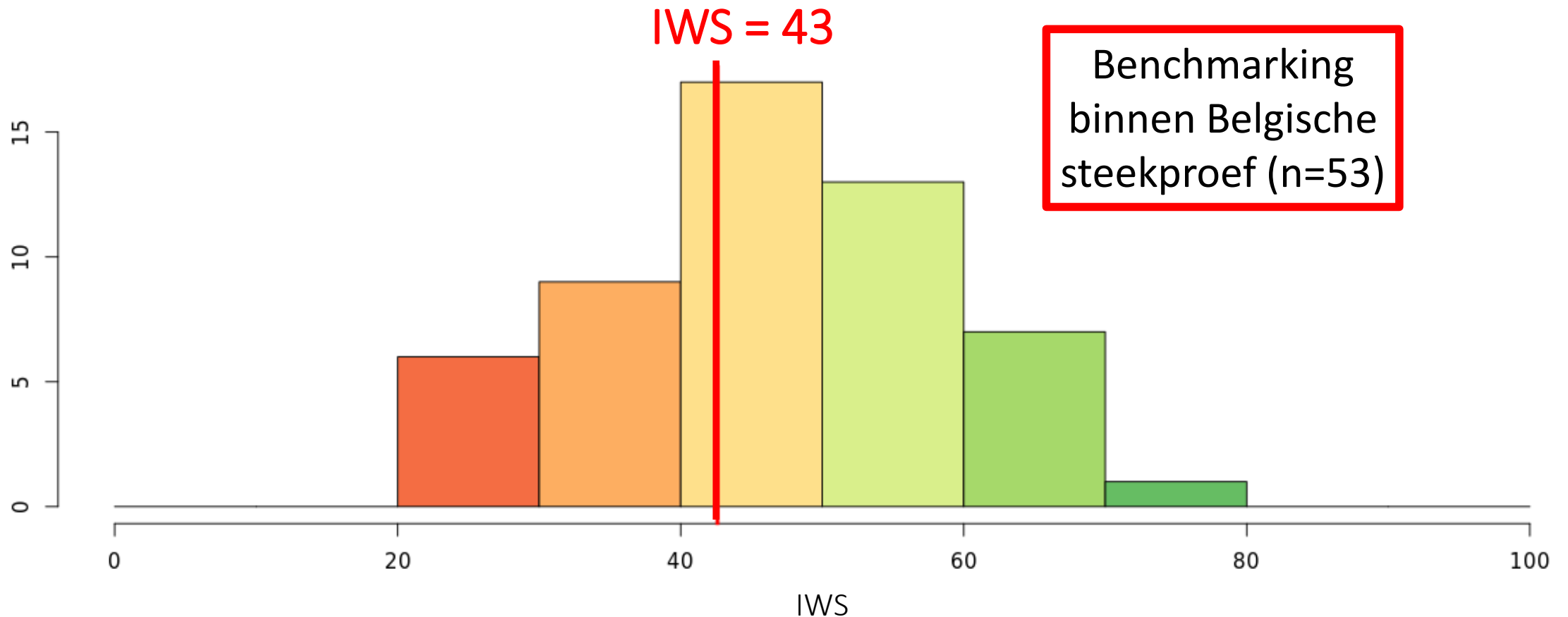
Indicator	Relatief gewicht (%)	Prevalentie (%)	Score (0-100)
Thermische stress	6,0	1,5	91,85
Rugliggers	13,8	0,2	64,98
Spreadpoten	9,7	1,4	15,14
Verdringing	7,7	0,4	64,86
Beklemde lichaamsdelen	14,2	0,1	76,73
Breuken (vleugel/poot)	17,0	0,5	64,44
Blauwe plekken	10,3	1,5	73,14
DOAs	17,2	1,8	11,48
Afkeuringen	4,2	1,3	74,66

slechtste scores → grootste effect op Integrale WelzijnsScore (IWS)

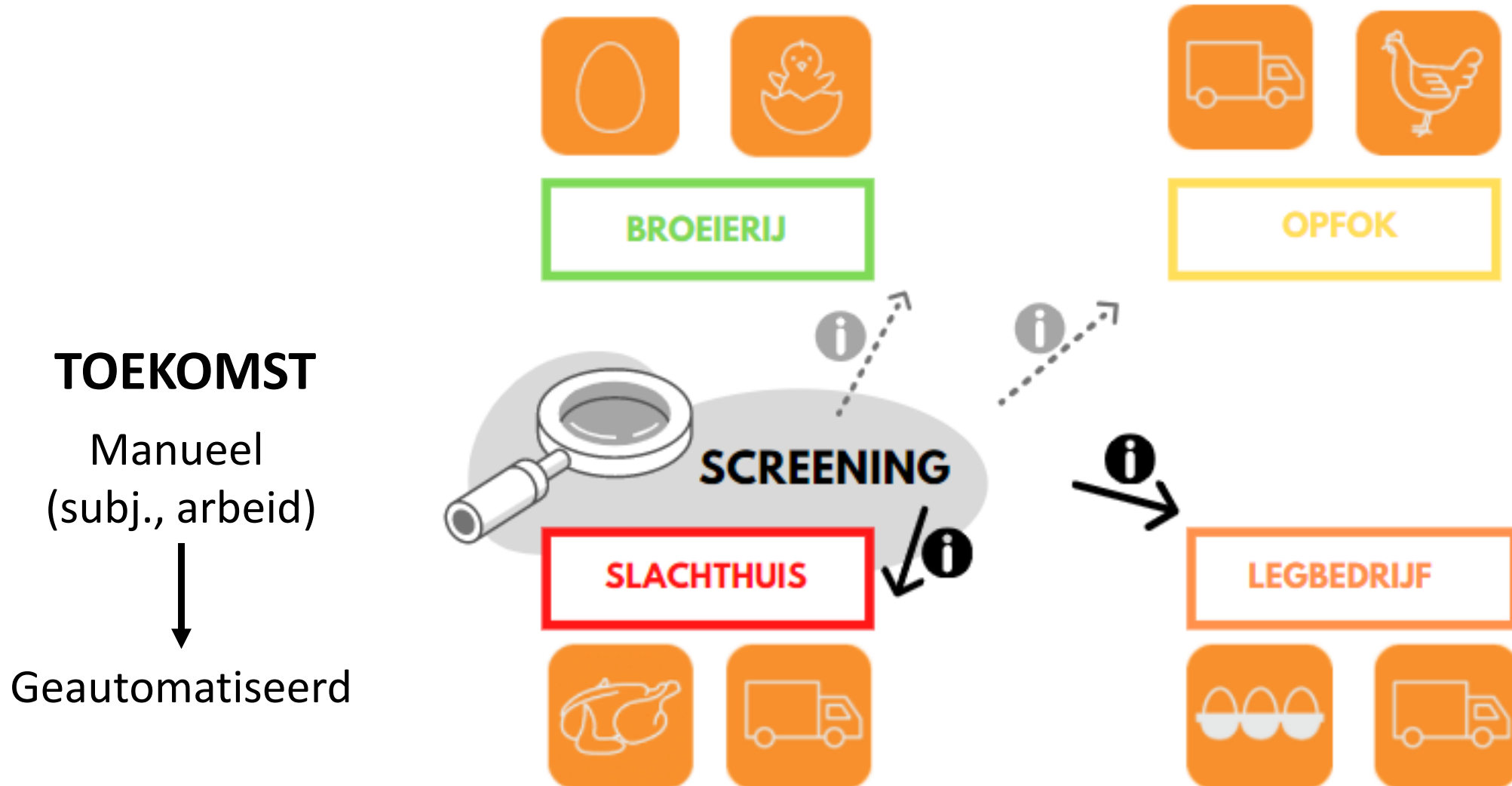
$$IWS = \sum_{i=1}^n \text{indicator score}_i \times (\text{rel. gewicht} \times \text{compensatiereductie factor})$$

WELLTRANS: Berekening integrale welzijnsscore

$$IWS = \sum_{i=1}^n indicatorscore_i \times (\text{rel. gewicht} \times \text{compensatiereductiefactor})$$



LEGMONI (leghennen)





ILVO Webinars Veehouderij

Bedankt voor uw aandacht

Frank Tuyttens

Frank.Tuyttens@ilvo.vlaanderen.be